

Reggeli Ujság

22. évfolyam

Felelős szerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

254. szám

Keleten a támadó és üldöző hadműveletek tovább folynak

Az időjárás nem állíthatja meg a német előnyomulást Berlinbe érkezett hír szerint Timosenkot és Budiennit kivégezték

A német véderőparancsnokság közli:

Keleten a támadó és üldöző hadműveletek tovább folynak. A spanyol „kék hadosztály” a keleti arcvonal északi részén egy szovjettámadás elhárítása során súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek és több száz foglyot ejtett.

A légi haderő a Krím körüli tengerrészen elsüllyesztett egy hat-ezer tonnás szovjetgőzöst és Moszkvát robbanó- és gyújtóbombákkal árasztotta el.

Észak-Afrikában német vadászok 3 angol gépet lelőttek.

Az ellenség az elmúlt éjszaka az északnémet partvidék különböző pontjaira, többek között Hamburgra és Kielre bombákat dobott le. A polgári lakosság vesztesége csekély. A kár jelentéktelen. Egy angol bombázót lelőttünk.

A leningrádi éhínség

Berlinbe érkezett hírek szerint Leningrádban az éhínség mérhetően arányokat öltött. A körülrárt ötmillió ember sorsáról és életéről borzalmas hírek szivárogtak ki az ostromgyűrűn keresztül. Több ízben kannibalizmus nyomára bukkantak. A beállott hideg természetesen még borzalmasabbá teszi az összeszorult embertömegek helyzetét.

Hol van Timosenko?

Berlinbe olyan jelentések érkeztek, hogy Timosenko tábornagy már nincs az élők sorában. Hiányoznak a hírek a másik két szovjetmarsall sorsáról is. Minden jel arra mutat, hogy Budiennit már ki végezték és Vorosilov is eltűnt.

Berlinbe érkezett jelentés szerint Sztalin személyesen veszi kezébe a hadműveletek irányítását.

ANSALDO

A HADMŰVELETEKRŐL

Ansaldo a Telegrafo-ban megállapítja, hogy a Szovjet ellen foly-

tatott német hadműveletek jórésze a legkedvezőtlenebb időjárási viszonyok mellett is fényes eredményekre vezettek. Ez arra mutat, hogy a német előnyomulást nem állíthatja meg sem eső, sem hó, sem fagy. A világ hőskölteménybe illő események tanúja lehet. Az európai történelem legnagyobb szövetséges hadserege folytat hadjáratot az orosz síkság szívében anélkül, hogy az időjárási viszonyok azt megtörhetnék, sőt a Szovjetunióban eddig elért eredmények fokozódnak.

Menekülés Moszkvából

A Popolo di Roma Bernen át érkezett jelentése szerint Moszkvában tovább fokozódik az általános zűrzavar. A város menekülői, a más városokból odaözönlött menekültekkel együtt az Uralon túli vidékre tartanak. A menekülők ezrei teljesen elforlasztották a még rendelkezésre álló, használható utakat. A menekülők soraiban súlyos járványok pusztítanak. Az élelmiszerek is fogytán vannak s az emberek jóformán hajlék nélkül állnak. Az olasz lap közli a Newyork Journal értesülését, mely szerint Moszkvában igen sok embert kivégeztek. Sok embert azért lőttek agyon, mert elhagyta munkahelyét.

NAGY AGGODALOM LONDONBAN A SZOVJETFRONT ESEMÉNYEI MIATT

Londonból jelentik: Az alsóház csütörtöki ülésén két képviselő azt követelte, hogy küldjenek brit hadosztályokat a kaukázusi arcvonalra és így segítsék meg a Szovjetuniót. Noel Baker munkáspárti képviselő kijelentette, hogy a szovjetarcvonal eseményei miatt Londonban nagy az aggodalom. Londonban szeretnék tudni — mondotta — mit tettek az angol haderők a szükség órájában a Szovjetunió megsegítésére. Baker felszólította a kormányt, gondoljon arra, hogy Oroszország nem

mellékes kérdés, hanem életfontosságú hadszíntér. A képviselő azt a kérdést is felvetette, vajon az utóbbi időben Anglia teljes eltökéltséggel cselekedett-e. Hasonló kijelentést tett Wedgewood munkáspárti képviselő is.

Eden külügyminiszter válaszá-

ban hangoztatta, hogy a közös védelem érdekében küld Anglia szállítmányokat a Szovjetnek és ezért biztosította az iráni útvonalat. Hangoztatta még, hogy az angol kormány el van szánva mindent megadni a Szovjetnek, amit csak lehet.

Japán nem tűri el a Vladivosztokon át történő hadianyagszállítást

A világsajtó nagy jelentőséget tulajdonít annak az amerikai intézkedésnek, hogy a jövő hét keddétől a Szovjetországra irányuló amerikai hadianyagot Bostonból Archangelszk felé küldik. A Newyork Times szerint jólérsült amerikai körök azzal okolják meg ezt az intézkedést, hogy így küldhetik az amerikai hadianyagot a legrövidebb úton a Szovjetunióba. Ezzel az állítással szemben a döntés mögött politikai szándékot keresnek, mert köztudomású, hogy a japán kormány hivatalbalépése után azonnal tájékoztatta az Egyesült Államok kormányát, hogy a jövőben nem tűri a Vladivosztokon át történő amerikai hadianyagszállítást.

Tókiói hivatalos körökben az Archangelszk felé való szállítás ügyében hozott döntést tartózkol-

dással fogadják. Politikai körökben azonban úgy ítélik meg ezt a washingtoni intézkedést, mint a japán diplomácia tökéletes győzelmét. Külföldi megfigyelők véleménye szerint ezzel az engedelményel Amerikának az a célja, hogy minden erejét a Szovjet megsegítésére összpontosítsa.

A SEMLEGESSÉGI
TÖRVÉNY SORSA

Az Egyesült Államok volt berlini nagykövete a szenátus külügyi bizottsága előtt kijelentette, hogy a kereskedelmi hajók felfegyverzéséről szóló törvényjavaslat csak mellékes jelentőségű, mert a kormánynak az a főcélja, hogy az egész semlegeségi törvényt érvénytelenítse. Hangoztatta, hogy ez csak további lépés az Egyesült Államok hadbalépése felé.

Roosevelt tanácskozásai

Taylor, Roosevelt rendkívüli vaticáni megbízottja és a newyorki érsek látogatást tett a Fehér Házban. Az Associated Press szerint Roosevelt az utóbbi időben igen sok megbeszélést tartott a nemrég vizsztatért Tylorral és a newyorki érsekkel.

Az amerikai szenátus 59 szavazattal 13 ellenében elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely 5985 millió dollár hitelt biztosít a kölcsönzési és bérlet törvény keretében. Az elfogadott törvényjavaslatot visszaküldték a képviselőházhoz, hogy hagyja jóvá az egyes változtatásokat.

A SVÉD PARLAMENT
A KOMMUNIZMUS ELLEN

Stockholmból jelentik: A svéd képviselőház csütörtöki vitája során valamennyi párt vezetője teljes bizalmát fejezte ki a kormány külpolitikájára iránt és kijelentette, hogy

mindenben egyetért a kormánynak a kommunista izgatás bármely formája ellen alkalmazni kívánt módszerével. Ezek a módszerek még nem ismeretesek, a vita során azonban ismételtelen szóba került a kommunista párt feloszlásának lehetősége.

ÖTVEN KIVÉGZÉS
A BORDEAUXI MERÉNYLET
MIATT

A pénteki párisi lapok közlik Franciaország katonai parancsnokának felhívását, amely szerint a nantési merénylet utáni napon Bordeauxban orvul lelőtték a német véderő egy tagját. A merénylők elmenekültek. Még a nantési merénylőket sem fogták el. Az új merénylőt megtorlásul ez alkalommal is elrendelték 50 tuz agyonlövését. Ha a merénylőket október 26-ig nem fogják el, akkor még 50 tuzt lőnek agyon.

A délvidéki gyáripár csatlakozott a Gyáriparosok Országos Szövetségéhez

Az Ipari Munkaszervező Intézet a szünetelő délvidéki gyárak finanszírozási lehetőségeiről tárgyal

Budapestről jelentik: A visszatért délvidéki területek iparvállalatainak bekapcsolódásáról már kezdettől fogva tárgyalásokat folytattak a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségében. Egyidejűleg megindították az adatgyűjtést a délvidéki gyáripár termelési, üzemfenntartási, szociális és az ezekkel összefüggő egyéb adatokról. Az adatgyűjtés még nem fejeződött be, azonban ettől függetlenül

a GYOSZ és a délvidéki gyáripár együttműködésére megtörtént a megállapodás.

A GYOSZ a délvidéki gyáripár különleges érdekei védelmére külön délvidéki fiókot létesít. Ebben a délvidéki fiókközpontban tömörítik a délvidéki iparvállalatokat, hangsúlyozzák azonban, hogy nem kívánják szeparatikus célokat követni, csupán a különleges helyi viszonyok alkalmazkodásához való célból kérik a délvidéki fiók felállítását. Az erre vonatkozó tárgyalások elvi részét már befejezték és a lehető legrövidebb időn belül megtörténik a délvidéki vállalatok csatlakozásának technikai lebonyolítása is.

Ugyancsak tárgyalások folynak az Ipari Munkaszervező Intézet és a délvidéki gyáripár között a szükséges gyáralapítások, kibővítések vagy a szünetelő gyárak finanszírozási lehetőségeiről.

Diszkrét női ruhadarabok a szerbiai kommunisták táborában

Mladenováról jelentik: A város környékén és a mladenováci kerülethez tartozó vidéken napok óta tisztogatási munkát végez egy önkéntes alakulat. Az önkéntesek Natalinici község közelében levő Cenca-falu határában kommunista tábort fedeztek fel. Amikor a vörösök észrevették az önkéntesosztag közeledését, a legnagyobb siettséggel elmenekültek, anélkül, hogy harcba bocsájtottak volna.

A kommunista tábor átkutatása alkalmával az önkéntesosztag emberei

diszkrét női ruhadarabokat is találtak,

annak jeléül, hogy az elvtársnők is szépszámmal voltak ott képviselve. Így két női selyem pizsamát, két női selyempizsamát, két női selyemblúzt, selyem női alsóruhát, női és férfi selyemharisnyákat, négy borotvakészüléket, köztük egy villamoskészüléket, egy manikűrkészletet, több doboz püdert, néhány üveg kölnivizet, különböző krémeket és tíz tubus fogkrémet is.

Cenca falu lakosai elmondták az önkénteseknek, hogy három nap előtt három belgrádi zsidó jött a kommunista táborba és ezek pénzt hoztak a kommunistáknak. Ezt a pénzt az a bizottság küldte Belgrádból, amely a kommunisták gaztetteit pénzezi.

A Délvidéken életbelép a magyar házassági- személyi- és családi jog

Budapestről jelentik: A kormányrendeletet adott ki, amely a visszafoglalt délvidéki területen a jogegyesítés céljából a magyar magánjognak a személyi és családi jogra vonatkozó egyes rendelkezéseit lépteti hatályba. November elsejétől kezdve a visszafoglalt délvidéki területen is a 24. életév elérésével lehet a nagykorúságot — kivéve a kifejezett vagy hallgatólagos nagykorúsítás eseteit — elérni. Azok azonban, akik a visszafoglalt délvidéki területen nagykorúságukat már a rendelet hatálybalépése előtt megszerezték, továbbra is nagykorúak maradnak.

Hatályba lépnek a magyar házassági jog szabályai is.

A jövőben azokon a területeken is, ahol az osztrák, illetőleg a horvát jog volt hatályban (muraközi és muramelléki területek) érvényes házasságot csak állami anyakönyvvezető előtt vagy a magyar házassági jog értelmében erre jogosított polgári tisztviselő előtt lehet kötni.

A rendelet érvényesnek ismeri el a visszaesetelést megelőzően kötött házasságot, ha az a hatályban volt jog szerint érvényes házasság. A rendelettel a törvényesítésre és örökbe fogadásra vonatkozó magyar jogszabályok is hatályba lépnek.

A szerbiai püspöki kar nem foglalt állást a kommunisták ellen

Lyotics Dimitrije ezért élesen megtámadta a püspöki kart és üzenetét intézte a hívőkhez

Lyotics Dimitrije, a németbarát szerb „Zbor” mozgalom vezére „Nasa borba” című lapjának legutóbbi számában élesen elítéli a görög keleti szerb püspöki kar legutóbbi üzenetét. Lyotics cikke nagy és élénk feltűnést keltett egész Szerbiában, mert szokatlan, hogy tekintélyes politikai megtámadja a szerb püspöki kart, amely pedig a multban is minden szerb nemzeti mozgalom megindítója és támogatója volt.

A püspöki kar üzenetében — írja Lyotics, — amelyet a görög keleti szerb hívőkhöz intézett „a békéről, szeretetről és egyetértésről” beszél.

Egy szóval sem említették azonban meg azokat, akik részéről ma veszély fenyegeti a „békét, egyetértést és szeretetet” és ehelyett a gyűlöletet, halált és pusztulást terjesztik. Ezeket egyetlen szóval sem ítéli el a szerb püspököknek híveikhez intézett üzenete.

Lyotics cikke további során a következőket írja ezzel kapcsolatban: A lakosokat békére, egyetértésre és szeretetre felhívni a béktelenség, egyenetlenség és gyűlölet idejében nem egyéb üres szalmaeséplésnél, ha nem mutatnak rá nyíltan, őszintén és hátrán arra a határozott útra, amelyen haladni kell.

ha mindezt tényleg el akarjuk érni.

Az üres szalmaeséplés egyszerű emberekhez sem illő, még kevésbé azokhoz, akiknek az igazságot kell hirdetniük.

A szerb egyház szerepéről a mai időben a következő véleménye van Lyoticsnak: Az egyház mindig világitótorony volt a népek életében, ahonnan az igazság fénye világított. Mit ér azonban az a világitótorony, amely nem áraszt fényt? Kit véd meg ez a világitótorony a veszély elől és kit vezet a helyes útra?

Szerbia előtt ma két út áll, az egyik az, amelyen a kommunisták járnak, a másik pedig az, amelyet Nédics tábornok mutatott meg nekünk.

A szerb nép életében most sorsdöntő kérdés előtt áll: választania kell, hogy továbbra is élni akar-e, vagy pedig tovább halad a megsemmisülés felé?

A kommunisták a vörös Moszkva utasításai alapján rombolásokat, lázadásokat, felkeléseket akarnak. Ez a nép megsemmisítéséhez vezet. Nédics tábornok nem akar sem rombolást, sem lázadást, sem felkelést, mert csak így biztosíthatja a szerb nép az életet a maga számára.

Még azok is, akiknek sikerült Londonba menekülniük most azt ajánlják, hogy a nép ne hallgasson a rombolókra és lázítókra.

A szerb egyház képviselői most mindezeket túlteszik magukat és békéről, szeretetről meg egyetértésről beszélnek, egy szót sem szólna katonákban arról, ami kétszeresen fontos: Nédics tábornok intelmeiről vagy a kommunisták számára ügylátszik ez teljesen mindegy.

Ha szükség volt a püspöki üzenetre, akkor éppen azért volt szükség rá, hogy ezt megmondja Ha nem akarta megmondani, akkor bőlebb lett volna hallgatni.

Ha azonban a mi püspökeink — folytatja Lyotics — nem tudják kiválasztani az igaz utat, akkor miért menekültek mégis Belgrádba, ahol biztosabban érzik magukat mint püspökségeik székhelyén. Senki sem kérte vagy követelte tőlük, hogy a bolsevizmus ellen szólva dicsőítsék mai helyzetünket, amelyet egyáltalán nem lehet dicsőségesnek nevezni, ezt mi tudjuk a legjobban.

A szerb nép mai helyzetéből még súlyosabbá, még borzalmasabbá, még kevésbé dicsőségesbe juthat. A szerb egyház püspökeinek legszentebb feladata lett volna ezt nyíltan és őszintén megmondani.

Lyotics ezután azt írja, hogy a szerb nép multjában éppen püspökei voltak azok, akik mindig a helyes utat jelölték ki a nép számára, amely joggal elvárta volna ezt tőlük most is.

Hoover élelmiszerszállítványokkal akarja támogatni a megszállt területek lakosságát

Bizonyos amerikai körökben, amelyek megőrizték érzéküket az éhszerűség és az emberiség iránt, újabban ismét megnyilvánult annak az álláspontnak tartáhatatlan volta, amely az európai megszállt területek lakosságától meg akarja vonni a régebbi időben is szokásos élelmiszerszállítványokat — írja a Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz. A lap foglalkozik Hoovernek azzal a javaslatával, hogy az említett területek lakosságát élelmiszerszállítványokkal támogassák. A továbbiakban szembefordult Hull külügyminiszternek azzal a kijelentésével, hogy a németek felelősek az általuk megszállt területek lakosságának ellátásáért és kimutatja, hogy ez az álláspont semmiképp sem egyeztethető össze a nemzetközi joggal. Az a kifogás, hogy a megszállt területek polgári lakosságának szánt élelmiszerküldeményeket a német hatóságok lefoglalnák, már azért is képtelenség, mert német részről minden éhszerűen elvárható biztosítékot felajánlottak minden visszaélés ellen.

Funk német miniszter elutazott Rómából

Funk birodalmi gazdasági miniszter, aki — mint jelentettük — néhány napot Rómában töltött, kíséretével együtt elutazott Rómából. A péntek reggeli olasz lapok részletesen közlik a tárgyalásokról kiadott közleményt és hangsúlyozzák, hogy a tengely gazdasági arcvonalára éppoly erős, mint a katonai. Nagy jelentőséget tulajdonítanak a lapok annak is, hogy a hivatalos közlemény szerint a két ország között tökéletes megegyezés jött létre a teljesen független európai közgazdasági élet jövő rendszere tekintetében.

APOLLO filmszínház

Telefon 21-93

PREMIERFILM! A magyar filmgyártás remekműve

MA

TEGNA?

HOLNAP

Főszereplők:

Jávor Pál, Szilágyi Szabó Eszter, Mály Gerő, Vaszari Piri

Nagyszerű élmény — Lebilincselő!

Rendezte Bánky Viktor

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9'15 órákor
Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9'15 órákor

Vasárnap délelőtt fél 11 órákor **Matiné**

Köntzöl Zsigmond

női divatszabó
PÉCS, Ferenciek u. 9.

A falu vezetői

A falu népének vezetői elsősorban a közönség intelligens férfiai: a pap, a tanító és a jegyző. Hivatásuk, gyakori érintkezésük a néppel szinte eleve elrendeli őket erre a szerepre. Sok helyen ott találjuk még az orvost, állatorvost és a gyógyszerészt is, bár ők hivatásuknál és munkájuknál fogva nincsenek olyan szoros összeköttetésben a néppel, mint az előbbieket.

Ez a vezetői elhivatottság valahogyan természetesnek látszik s régebben nem is kívánt mélyebb készséget és képességet. A nép ugyanis megérzi, hogy valakinek a vezetését el kell fogadnia s mivel a vezetésre való elhivatottságot a falu intelligenciájának tanulságában s erkölcsi garanciájában megtalálta, vezetői szerepüket természetesnek vette. A bizalomnak ezt az előlegezését megkönyebbítette az a körülmény is, hogy a falu népével s annak ügyesbajos dolgaival mások is foglalkoztak. Szellemi elzárkózottságával a falu magára volt hagyatva, megkönyebbítése nehézségekkel járt, úgy hogy senkinek sem állott módjában a falu népével való foglalkozás vagy pláne megnyerés.

A világháború után más helyzet alakult ki. Az élet gyorsabb üteme s a társadalmi és gazdasági igények annyira megzavarták a falu életét, hogy az állásnyújtotta tekintély mellett még igen sok egyéni rátermettséget, tudást, őszinte népszerűséget és főképpen szociális érzést megkövetel és feltételez a falusi vezetőszeret. Az is tudott dolog, hogy a mai élénk és hangos világnézeti harcokban és politikai küzdelmekben már mind többen és többen igyekeztek a falu népéhez hozzáférközni s azt a maguk világnézeti vagy politikai elgondolásainak megnyerni. A falu vezetőinek munkája nehéz, mert ma más a falu népének lelkiállapota: olvas, érdeklődik a hazai és külföldi események iránt s különösen a háborús nemzedék, már világlátott is.

Vannak olyan intelligens vezetők, akikben lángol a munka szent tüze s valósággal égnek az alkotás lázától. Szeretik népünket és ismerik azt minden erényével, hibájával. A nép a maga részéről rajongással veszi körül őket, megajándékozva bizalmával s minden fontosabb ügyben hozzájuk fordul tanácsért. Akadnak demagógok is, akik agítálnak a pap, a tanító és jegyző kulturális munkája ellen. Az ilyen demagógoknak rendszerint más a világnézetük, melyért valamikor harcoltak is, most azonban lesipuskás módon rombolnak, akadékoskodnak és félrevezetnek. Keresik a népszerűséget, vezérek akarnak lenni, átgázolnak elveken, érdekeken és személyeken s csak egyenlenséget, békétlenséget teremtenek.

A mai falusi intelligenciának sokkal többet és másképpen kell dolgoznia, ha a megváltozott viszonyok mellett is meg akarja tartani, vagy kiérdemelni a falu vezetői címét. Ma nem elegendő a vezető számára az iskolai képzettség. Oda még más is kell: a falu lelkületének, multjának, embereinek, szokásainak, társadalmi, gazdasági és politikai életének ismerete és megérdeklődése.

A falu mozgolódik, álljunk az élre, nehogy „elsodort” falvakat lássunk az országban. (*)

Lopás vagy sikkasztás?

Tárgyalások a szabadkai büntető törvényszéken

Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszék büntető tanácsa pénteken délelőtt több bűnpert tárgyalta.

Havas György 23 éves jómódú bácskatolnai fiatalember azért került a vádlottak padjára, mert ez év augusztusában Székesfehérváron meglöptött egy szabadkai földbirtokost. Havas a Balatonon nyaralt, onnan berándult Székesfehérvárra. Itt meglátta a földbirtokost, akit látásból ismert, álnéven mint hírlapíró mutatkozott be neki és annyira a bizalmába férköztött, hogy a földbirtokos egy éjszakára szállást adott neki szállodai szobájában.

Havas ezt azzal hálalta meg, hogy magához vette a földbirtokos pénztárcáját 600 pengővel, Budapestre utazott és ott a pénzt elmulatta.

Havas a tárgyaláson beismerő vallomást tett, de azt állította, hogy a pénzt nem lopta el. A pénztárcát a földbirtokos az ő gondjaira bízta, tehát

nem lopást követett el, hanem visszaélt a károsult bizalmával.

A bíróság sikkasztásban mondta ki bűnösnek Havast és négyhónapi fogházra ítélte.

Bade Zoltánné ungvári származású, jelenleg szabadkai asszonyt azért vonta felelősségre a bíróság, mert a vádirat szerint

szerelemi találka alkalmával ellopta egy iparossegéd 40 pengőjét.

A bíróság az asszonyra 45 napi fogházat rótt ki.

Virág Bálint szentesi hentessegéd elloptott a szabadkai leventefőoktatótól egy órát és 50 pengő készpénzt. A bíróság egy hónapi és 10 napi elzárásra ítélte. Virág

büntetése nagy részét a vizsgálati fogsággal kitöltötte

és két nap mulva szabadlábra kerül.

Bajzik István azért került a vádlottak padjára, mert a vádirat szerint a szabadkai vasútállomáson zsebtolvajlást követett el. A tárgyaláson

Bajzik alibit bizonyított, mire a bíróság felmentette a vád és következményei alól.

Halálra égett egy szabadkai gyermek

Gyufával játszadozott!

Szabadkáról jelentik: Megdöbbentő gyermekszerencsétlenség történt pénteken délelőtt Szabadkán. Farkas Imréné az udvaron dolgozott, a lakásban csak másfél éves Antal nevű fia maradt. A magára hagyott gyermek valamilyen módon megkaparintotta a gyufát és azzal játszadozott. Eközben

a gyufa meggyulladt és lángjától tüzet fogott a kislány ruhája is.

Kétségbeesett kiáltására beszaladt az anyja, de a kislány akkorára már olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még kórházba szállítás előtt kiszervezett.

A szabadkai rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a tragikus szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

REX filmszínház

Szombattól—keddig
1941 okt. 25. től 28-ig

A magyar irredenta filmgyártás kiemelkedő alkotása!

Iza néni

Felvidéki történet egy tanítónőről, ki törhetetlen hűséggel szerette hazáját és hitelt öntött az elnyomottakba. — Főszereplők:

Fedák Sári, Jávor Pál, Agai Irén, Törzs Jenő, Becegi Oszkár, Rátkai Márton

Magyar Híradó — Magyar Kulturfilm — Rajzfilm

Előadások kezdete: hétköznap 5, 7 és 9-15 órákor, vasárnap 3, 5, 7 és 9-15 órákor
Vasárnap délelőtt fél 11 órákor MATINÉ

Gyógyforrások Jászkarajenőn

Szolnok mellett, Jászkarajenő határában, nagy jelentőségű értékhez jutott hazánk 1923-ban. Akkor fedezték fel a Mira forrásvizet, melyeket azóta klinikáink, professzoraink, szakorvosaink rendre megvizsgálták és a bélbetegségek számos eseteiben elsődrendű természetes gyógyszernek minősítették és azóta intenzíven elő is írják.

Azóta a Mira telepen újabb forrásokat tártak fel, melyek az eddigienél is nagyobb mennyiségben tartalmaznak a glaubersót, amellyel a klinikai vegytani intézet megállapítása szerint erősen jódosak is.

Nagy nyereség ez, mert a Mira glaubersós gyógyvíz nemcsak az epe, máj, gyomor és bélbetegségeknél, tul hizás, stb. esetekben hat kitudónően, hanem jódos tartalma révén egyszersmind a vérkeringési zavaroknak, érlelmeszesedésnek is gyógyszere.

Nemzetgazdasági szempontból is megbecsülhetetlenek a Mira források, különösen a mai időkben, mert a zakkokkal tartandó ivókúrák, a magyar orvosi kar tapasztalatai szerint, feleslegessé teszik a külföldi szerek és vizek behozatalát és költséges, külföldi kúrázásokat.

NEHÉZ munka után...

semmi sem üdíti fel jobban elcsigázott tagjait és semmi sem biztosít nyugodtabb pihenést hozó álmod, mint a valódi

DIANA
sósorszesz.

ha bedörzsöli vele fáradt, kimerült tagjait, lemossa vele veritékes izzadt bőrét.

Fáradtsága egy csapásra eltűnik, szervezete felfrissül, vérkeringése pezsgésbe jön, étvágya fokozódik.

Próbálja meg, milyen pihentnek és fiatalosnak fogja érezni magát, ha tanácsunkat megfogadja.

A valódi Diana-sósorszesz mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
80 fill.	1:40 P	4:20 P	7:80 P

Emlékezzünk

OKTÓBER 25.

Zsók Lajos tartalékos szakaszvezető a volt 82. közös székely gyalogezred 7. századában volt rajparancsnok. E napon az Ojtozi szoros környéki Sósmező-től délkeletre elterülő és az oláhok által erősen megszállva tartott 1108 m. Runculmare magaslatot rohamozták meg a székelyek. A roham alatt kiválóan bátor magaviseletével és raja körültekintően ügyes vezetésével tüntette ki magát, de e harc alatt hősi halált halt. Már a kis ezüst vitézségi éremet előbb kiérdemelte, míg most a nagy ezüst vitézségi érem adományozásával örököltette meg hősi emlékét ezrede.

1917.

Nagy lélekjelenetről tett tanúbizonyságot Vörös István gyalogos a volt nagykanizsai 48. közös gyalogezrednek a Skumbi folyó völgyében vívott harcaiban. Amikor ugyan is a 20. kegyi dandár ellentámadásra indult, Vörös István gyalogos, mint egy biztosító őrs parancsnoka a Stravanj községnél táborozó elleneséges szakasz háta mögé keveredett. Helyzetének meglepő voltát ügyesen kihasználva, nagy lármával az ellenségre támadt, mely meglepetésében halottak és sebesültek hátrahagyásával minden irányban szétszaladt. Úgyes és bátor magatartásáért Vörös István gyalogost a kis ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

EVETOVICS szücs-szalónja, BUDAPEST, IV., Petőfi Sándor utca 9, félemelet

Megkezdte működését Újvidéken az O. T. B. A.

Az Országos Tisztviselő Betegség-
gélyezési Alap (O. T. B. A.) működés-
sét Újvidék város területén f. é.
szeptember hó 20-án megkezdte. A
közalkalmazottak u. m. állami és
közgazgatási alkalmazottak, egyhá-
zi és világi iskolák alkalmazottai,
nyugdíjasok és kegydíjasok — volt
jugoszláv alkalmazottak is, ameny-
nyiben a magyar államtól rendes
ellátmányban részesülnek, — vala-
mint ezek családtagjai, özvegyei,
szülőitlen árvái igényjogosult tagjai
az intézménynek.

Az igényjogosultaknak lakóhelyük
szerint az alább felsorolt orvosok
állanak rendelkezésre, akik a járó-
betegket rendelőjükben, a fekvő-
betegket lakásukon kezelik,

a betegeket szükség szerint szak-
orvosi kezelésre vagy kórházba
utalják.

I. körzet: Dr. Klucka György, Pe-
tőfi-utca 13. Az I. körzet határai:
Horthy Miklós-sugárút déli oldala,
II. Rákóczi Ferenc-utca déli oldala
a Széchenyi-utcaig, a Széchenyi-ut-
ca és Délvidék-utca keleti oldala ál-
tal határolt városrész és a pályatest-
től délre fekvő a Strand felé terje-
dő városrész.

II. körzet: Dr. Kezes Béla, Szigli-
gei-utca 2. A II. körzet határai: a
II. Rákóczi Ferenc-út, a Széchenyi-
és Délvidék-utca déli oldala által
határolt városrész a pályatestig. A
határ a Kamenica-úti vasúti átjárón
délre fordul a folyamórségi telep fe-
lé és kettéválasztja a II. körzetet az
elsőtől.

III. körzet: Dr. Halász László, Thö-
köly Imre-utca 22. A III. körzet ha-
tárai: Horthy Miklós-sugárút és II.
Rákóczi Ferenc-út északi oldala és
a Pirosi-utca, Szent János-tér, Arany
János-utca, Andrassy-utca, Deák-tér,
Kossuth Lajos-utca, Püspök-utca,
Corvin-tér és Tompa Mihály-utca
déli oldala által határolt városrész.

IV. körzet: Dr. Horváth József,
Mussolini-utca 11. I. A. IV. körzet
határai: Délen a III. körzet északi
határa és a Szabadkai-utca, Jókai
Mór-utca, Irinyi János-utca, Hid-ut-
ca és a Lorántffy Zsuzsanna-utca dé-
li oldala által határolt városrész.

V. körzet: Dr. Schumacher József,
Andrassy-utca 14 sz. Az V. körzet
határai: A IV. körzet északi határa-
tól, északra és északkeletre fekvő
városrész, vagyis a Szabadkai-utca,
Irinyi János-utca, Hid-utca és a Lo-
rántffy Zsuzsanna-utca jobb oldala
és ezektől északra fekvő városterü-
let.

Nem igényjogosult tagjai az O. T.
B. A.-nak azok a köztisztviselők,
akik más társadalom biztosító intéz-
ményeknek tagjai u. m. a katonas-
ág, csendőrség, rendőrelégység, a
posta, a vasút, a hajózás alkalma-
zottjai és az összes betegpénztári ta-
gok.

**FELÁRAT LEHET HOZZÁSZÁMI-
TANI A SÖR JELENLEGI ÁRAHOZ**

A sörivőknek nem vig a jelen,
Bő termék mellett majdnem sörtelen
De rájuk még szomorúbb jövő vár,
Ha a sörárhoz hozzájön felár,
Ez, mint a hab, a sörrel velejár,
De így gyorsabban ürül a pohár,
S a sörivő csak magamagát csalja,
Mert a pohárban ott marad a habja,
Emeli bár a felár a sörárat,
A sör az ivók felé mégsem árad,
Sőt, hogyha több a felár és a hab,
S a sörfogyasztás nem nő, de apad.
Megérjük majd, hogy minden sörivő
Kin nem fogott a prédikáció,
Mivel felárat nem tűr s nem fizet,
Nem iszik többé sört, hanem vizet.

FANYAR TÓBIÁS

Bácska dús kincsei

találnak viszonzásra az Alföld öléből fakadó, áldásos gyógykincsben,
amit eddig Bácskában nem ismertél mert felfedezése az elszakítottság
szomorú idején történt. Sok százézer epe-, gyomorbeteg, cukorbeteg
egészségét adta vissza ez a csodálatos forrás, a jászkarajenői Mira
glaubersós gyógyvíz, amellyel orvosi tanács és ellenőrzés mellett 4-6
hetes kúrák tartandók. Veszélytelen, természetes fogyasztószert is

Harc a horkolás ellen

**Aludjunk oldalt fekvve, vagy hason, kemény
párnán**

Ha a horkolást nem is lehet be-
tegségnek tekinteni, a lélekzési te-
vékenységnek mindenesetre rendle-
lenes formája, mely megérdemli,
hogy az orvostudomány is foglal-
kozzék vele. Az orr- és szájüreg kö-
zötti összeköttetést tudvalevőleg az
ugynevezett nyivitorla szabályozza,
mely belélekzésekör önműködően
megnyitja a zutát a zorrüregen át
beáramló levegő számára, evéskor
vagy beszéd közben pedig elzárja.
Ha az alsó ajak leejtésével a nyelv-
hát nem nyújt már támasztékot az
nyivitorlának, akkor ez az izmok-
nak a zalvással együttjáró petyhüdt-
sége következtében be- és kilélek-
zett levegő hatására mozgásba jön
és előidézi a hortyogás jellegzetes
hangját.

A horkolás feltétele tehát a le-
csett alsóajak, azaz a nyitott
száj.

Erről bárki maga is meggyőződhet,
ha éber állapotban próbál meg horko-
lni: minden nehézség nélkül siker-
ül, azonban kizárólag csak nyitott
szájjal.

TEHÁT: A SZAJAT BEFOGNI!

Ezzel most már az is világossá
lett, hogy a horkolás orvoslásának
nyitját a szájnál kell keresni. Ha a
horkoló hozzászokik, hogy csukott
szájjal aludják, sohasem lesz már
hangos alvásával embertársai terhé-
re. Erre támaszkodva régebben azt
ajánlották, hogy a horkoló lefekvés
előtt

szalaggal kösse fel az állást.

Ennél a nagyon kényelmetlen mód-
szernél most dr. Kersting a „Hip-
pokrates” című orvosi folyóiratban
a kérdés beható tanulmányozása
után sokkal elviselhetőbb eljárást
hozott javaslatba. Dr. Kersting va-
lamikor maga is „félelmetes hor-
koló” volt és mint mondja, módszer-
ével tökéletesen sikerült a horko-
lástól megszabadulnia.

A legkedvezőbb fekvési helyzet az

oldalvást való alvás, azonban ez a
javaslat megoldást magában véve
természetesen még nem hozhat, hi-
szen az alvó öntudatlanul hamar-
osan ismét hanyatt fordul. Az oldal-
vást való alvásnak legnagyobb aka-
dályai a mi

háromszögös keresztmetszetű
vánkosaink.

A fej és az alacsonyabban fekvő
váll közötti teret ezek az egyébként
is túl puha vánkosok nem tudják
kitölteni, így a hanyattfekvés ké-
nyelmesebb. Sokkal célravezetőbbek
a négyszögletes keresztmetszetű ke-
mény vánkosok, amilyenek Kínában
már évezredek óta divatban vannak.
Ezek a fejet még abban az esetben
is, ha valaki hanyatt fekszik, annyira
előrenyomják, szembe az első
ajakkal, hogy a száj csukva marad.

**KÖVESSÜK AZ ANGYAL-
KÁK PÉLDÁJÁT!**

Az oldalt való fekvés a legtöbb
esetben magában is célravezető, tel-
jes biztonságot a horkolás ellen
azonban nem nyújt. De aki megfi-
gyelte a kis angyalkákat Raffael
„Madonnáján” és követi példájukat,
az biztosan nem fog horkolni. Az
egyik könyökén nyugvó kezével tá-
masztja alá alsó ajkát, a másik ke-
resztben fekvő alsókarjával. Oldalt
fekve ezt az igen célszerű helyzetet
nagyon könnyű utánozni. Csak

az alul fekvő karral, illetőleg
kézzel kell a másik vállat meg-
fogni

és az ajak az alsókaron vagy kö-
nyökön kényelmes és biztos támasz-
tést nyer. Kersting doktor ezzel a
módszerrel szokott le a horkolásról.
Ha pedig valaki álmában ennek a
helyzetnek megtartására nem lenne
képes, még mindig van egy megol-
dás, mely biztosan célhoz vezet: a
hason való fekvés. E lehetőségek
közül mindenesetre mindenki meg-
találhatja a maga számára legké-
nyelmesebbet.

**Szerbiában rövidesen befejezik
a jugoszláv bankjegyek becserélését**

A szerb nemzeti bank — mint
jelentettük — feltűnően rövid időt
adott az ötven dináros jugoszláv
kibocsátású bankjegyek becseré-
lésére. Ez azért történt, — a né-
met megszálló hatóságokkal egyet-
értésben —, hogy megakadályoz-
zák a Horvátországban beváltat-
lanul maradt ötven dinárosok be-
özönlését Szerbiába. Horvátország-
ban ugyanis nagy mennyiségben
maradt beváltatlan ötven dináros
bankjegy és ezek tulajdonosai
igyekeztek azt Szerbiába átsem-
pészni, ahol még törvényes pénz
értékével bírt. A beözönlő ötven
dinárosok igen súlyos visszahatás-
sal lehettek volna Szerbia egész
gazdasági életére. A becserélés a
gyors ütem ellenére is simán ment,
mert a szerb nemzeti bank bel-
grádi központjában naponta 5000

fél ötven dinárosait váltották be.
Azok, akik jogos úton szerzett öt-
ven dinárosok birtokában vannak
és ezt igazolni tudják, bankjegyei-
ket még később is beválthatják.
Most már az ezer, ötszáz, száz és
ötven dináros jugoszláv bankje-
gyeket is bevonta a szerb nemzeti
bank. Forgalomban már csak a ju-
goszláv húsz és tíz dináros bank-
jegyek vannak. Ezek a Délvidéken
sohasem voltak forgalomban, mert
csak a háború kitörése után ad-
ták ki és akkor már nem jutottak
el Bácskába. Ezeknek a becserélé-
sét is rövidesen megkezdik, 1941
május 1.-i keltezéssel ellátott húsz
és tíz dinárosok kibocsátásával.
Ezzel teljesen kicserélték a volt ju-
goszláv nemzeti bank által kibo-
csátott bankjegyeket Szerbia te-
rületén.

**— ÜGYELETES SZOLGÁLAT UJ-
VIDÉKEN 1941. OKTÓBER HÓ 18-
TÓL 25-IG.** Ügyeletos orvos: Dr. Hor-
váth József, Mussolini-út 11. sz. tel.
27-49. Ügyeletos gyógyszerárak:
Raletits, II. Rákóczi Ferenc út 2. sz.,
tel. 21-00 és Nenádovits László, Mus-
solini út 12. sz., telefon 23-95. Men-
tők és tűzoltók: Andrassy-utca 12. sz.
telefon 33-22.

«(★★★)»

**— Rádióbeszédet mond a közellá-
tási miniszter.** Gyórfly-Bengyel Sán-
dor közellátási miniszter szombaton
délután 6 óra 45 perckor rádióbe-
szédet mond „Harc a drágaság el-
len” címmel.

**— Hóman Bálint közoktatásügyi
miniszter szemléje a Muraközben.**
Hóman Bálint vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter november folyamán
gróf Teleki Béla zalai főispán kísé-
retében megtekinti a visszatért Mu-
raköz községeit.

— Kinevezés. A m. kir. belügy-
miniszter Ujvidék sz. kir. városhoz
Bednár József városi díjnok, eszter-
gomi lakost I. oszt. adótitkár ideig-
lenes hatállyal kinevezte.

**— Felmentett ideiglenes hatósági
gondnok.** A m. kir. iparügyi minisz-
ter Szabics Ferencet, az „Eterna”
Börgyár rt. kulai vállalatnál viselt
ideiglenes gondnoki megbízatása
alól felmentette.

**— Kinevezték a zombori tűzoltó
parancsnokot.** Az új tűzoltóparancs-
nok, Jonák Ernő, még a katonai
közigazgatás ideje alatt érkezett
Zomborba Ujpestről, ahol az ottani
tűzoltóságnak volt a parancsnoka.

**— NEMETORSZÁG HARCOT IN-
DÍTOTT AZ ÖREGSÉGI BETEGSÉ-
GEK ELLEN.** A bécsi orvosi tovább-
képző akadémia badgasteini értekez-
lete ez alkalommal az öregségi és
az öregséggel járó betegségek problé-
máját tűzte napirendre. Gundel
bécsi orvosprofesszor századunk leg-
fontosabb orvosi feladatát az életkor
és teljesítmény összhangzásának meg-
teremtésében jelölte meg. Erre a cél-
ra, mint Gundel professzor kijelen-
tette, egy nagy bécsi menhelytel
kapcsolatban külön intézet felállítá-
sát tervezik azoknak a megelőző in-
tézéseknek tanulmányozására,
amelyekkel az öregséggel járó pana-
szokon segíteni lehetne.

**— A sorozásra kerülő amerikai
katonakötelesek 50 százaléka alkalmat-
lan.** Roosevelt elnök a sajtó kép-
viselői előtt maga is beismerte, hogy
a sor alá kerülő amerikai ifjúság-
nak csupán a fele válik be. A leg-
utóbbi sorozáson alkalmatlannak
nyilvánított egy millió emberből
százezret azért kellett visszautasít-
ni, mert analfabéták voltak, míg ki-
lencszázezer testi vagy szellemi
gyengeség miatt volt alkalmatlan.

**— Az indiánok meggyilkoltak egy
brazíliai milliost.** Mint a brazíliai
Goyaz államból jelentik, Heber Ma-
gelhaes Afert, az ismert spanyol mil-
liost a Rio Araguaya mentén vég-
zett kutatóútja alkalmával a chava-
nes-indiánok meggyilkolták. Ezek az
indiánok a brazíliai dzsungel legke-
gyetlenebb indián-törzsei közé tar-
toznak. A milliost sátrában alvás
közben gyilkolták meg, mialatt kí-
sérői a folyóban halásztak.

**— 125 ÉVES A VEZÉRKARI
TÉRKÉP.** A hadvezetőség természe-
tesen már régebben is használt tér-
képeket, ezeket azonban nem kato-
nai szakemberek készítették. Német-
országban 1816-ban a topográfiai
felvételek munkáját a vezérkar vet-
te át. Ettől az időponttól kezdve vi-
selik ezek a katonai térképek a ve-
zérkari térkép nevét.

— Az újvidéki Női Mária Kongregáció f. hó 27-én, hétfőn, délután 6 órai kezdettel tartja rendes gyűlését. Kérjük a tagokat, hogy a gyűlések ideje, illetve napjának megállapítása végett teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Előljáróság. —

— Meggyilkoltak egy földművest a kárpátaljai Ölyvösön. A kárpátaljai Ölyvös községben csütörtökön reggel holtan találták Pojáczy János 30 éves földművest. A gyilkos egyetlen kézzel vágta végzettségét, majd magához vette áldozatának majd tárcáját és iratait. A csendőrség nagy eréllyel nyomoz tovább a bűnyűben, amely azt hiszik, bosszu műve.

— Három évi fegyház a halálos tréfáért. Budapestről jelentik: Hárnák András kereskedősegéd Iljev Péter bolgár kertész kisfiát Sorok-sárnál fürdés közben bevitte a Dunába és a mély vízbe addig dobálta, amíg módjára, amíg a jaiveszkelő segítségért kiáltó kisfiú meg nem fulladt. A bíróság Hárnákot három évi fegyházra ítélte.

— Egy évi börtönt kapott az árdrágító mézáró. A budapesti bíróság Veszprémi László mézárót, mert a borjúhús kilóját egy pengővel drágította, egy évi börtönrre ítélte. Ugyancsak árdrágításért Oláh Miklós és Mikulaj János cukorkagyárosok fölött is ítélkezett az illetékes bíróság és Oláh Miklóst 2000 Mikulaj Jánost 500 pengőre ítélte el.

— Bácsföldvári hírek. A Gazdák Hitelszövetkezete vasárnap, október 26-án, határozatképtelenség esetén november 2-án tartja rendes évi közgyűlését a szövetkezet helyiségében. — Az előljáróság kéri a háztulajdonosokat, hogy az új házszámokat mindenki látható helyen tegye föl, s ha a számlalóbiztos a háznál megjelenik, személyi és katonai adatait tartsa készen, hogy a számlalóbiztos azonnal fölhasználhassa. — Azok a nincsetlenek, akik a földosztás során földhöz jutottak és parcelláikat a „Járás” és „Csikéria” nevű határrészben kaphatják, a föld átvétele végett személyesen jelenjenek meg a helyszínen. Tájközvetítés céljából a parcellákat megszámozták. — Az illetékes hatóság Vasvári Anna okl. tanítónőt Bácsföldvárra nevezte ki. Az új tanítónő állomáshelyét már elfog-

— Ideges, lehangolt, étvágytalan, eldugult embereknél a régóta bevált természetes »Ferenc József« keserűvíz gyorsan megszabadítja a beleket az ott felhalmozódott erjedő és rothadó anyagoktól és az emésztő szervek további működését is igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

— Kulcsokat és igazolványt vesztek el. Özv. Hász Katalin Darányi-telepi lakos három, spárgával összekötött kulcsot veszített el. — Patarica János elvesztette az újvidéki rendőrség által kiadott személyazonosság igazolványát. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a kulcsokat és az igazolványt adják le a szerkesztőségben.

— MILLIÓS ÉRTÉKEK APRÓHIRDETÉSEK. Most, hogy a nemzetközi régiségkereskedelem az utazási és a szállítási nehézségek miatt nem tud tevékenységet kifejteni, a svájci lapok apróhirdetési útján próbálnak vevőket szerezni nemzetközi, néha milliós értékekre. Így a Neue Züricher Zeitung egyik legutóbbi számában Tiepolo-, Van Dyck- és Segantini-képeket kínál eladásra alkalmi közvetítő Persze, ármegjelölés nélkül keresnek vevőt ezekre a rendkívüli értékű képekre.

— Újverbázi hírek. A községben eszközölt loállomány-összeírás kerekén 750 lovat mutat ki, ebből leszámítva a csikókat és az igába még be nem foghatókat marad összesen 600 igásló úgy, hogy a község 7500 katasztrális hold megművelhető földjére aránylag 12 és fél hold esik egy lóra, mely körülmény — az ökröket is hozzászámítva — elég jónak mondható. — Ügylátszik, a mostanában folyó árdrágítási perek lavinája és a már meghozott szigorú ítéletek végre mégis csak észre térítettek a verbázi kofákat és élelmiszerek kereskedőket, mert a tegnapi hetipiac alkalmával a szokásoktól eltérően egyetlen árdrágítási kihágást sem jelentettek. Igaz, hogy többen, akik a megállapított árakat alacsonyabbnak tartották távol maradtak termékeikkel a piacról, de ez a körülmény mit sem változtatott az árak alakulásában. — Az Újverbázon vendégszereplő Krémer színtársulat szerdán este nagyszámú közönség előtt színre hozta: Hindy „Ilyenek a férfiak c. 3 felvonásos zenés vígjátékot. Az előadás az előző esti játéknál is nagyobb sikert aratott. — Lakatos Béla pesti rádió primása, Járóka Laci „rajkó” zenekara délvidéki portyája alkalmával Újverbászra is ellátogatott és csütörtökön, pénteken és szombaton este nota-estet rendez a Stadler-féle (volt Pap-féle) vendéglőben.

— Kenyérjegyeket rabolt egy kislánytól. Budapestről jelentik: A budapesti gróf Tisza István-utcában rablótámadás történt. Egy utcai csavargó késsel támadt egy 9 éves kislányra és elrabolta tőle a kenyérjegyeket. A kislánynak az ijedelmén kívül más baja nem történt. A rendőrség az egyik népkonyhán elfogta a tettest Szalai Rudolf 21 éves foglalkozás nélküli személyében, aki a kenyérjegyek egy részét eladta.

— Az újvidéki dohánykísérősek figyelmébe! A Dohányárusok Országos Szövetsége újvidéki irodáját II. Rákóczi Ferenc-út 71 szám alá helyezte át.

— Javító és különbözeti érettségi vizsgálatok az újvidéki szerb tanulóállami gimnáziumban. Mindazok, akik e vizsgálatra jelentkeztek, október hó 28-án reggel 8 órára legyenek az intézetben. Akik közben katonai szolgálatara jelentkeztek, kérjenek engedélyt erre a napra vizsgálatuk letevésére. Váradny Kálmán gimn. igazgató.

— Elveszett nyolc liba. Szerdán este az újvidéki dohánygyár közelében elveszett nyolc liba, amelyeknek lábán celluloid jelzőkarikák voltak. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a libák hollétét jelentse Sziliget Ede-utca 2. szám alatt.

— A nyersbőr-hulladékokra is kiterjesztették a bőr-hulladék felhasználásáról szóló rendelet hatályát. Az iparügyi miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértésben rendeletet adott ki, amely szerint a bőr-hulladék és az elhasznált gépszij forgalmának felhasználásának és igénybevételének szabályozásáról szóló rendelet rendelkezéseinek hatályát kiterjesztette a nyersbőr-hulladékokra is.

— Megkezdődtek az Országos Protestáns Napok. Budapestre a református egyházi lapok munkatársainak értekezletével megkezdődtek a III. Országos Protestáns Napok. A főünnepségek vasárnap kezdődnek istentisztelettel. A Protestáns Napok eseményrendjéből igen érdekesnek ígérkezik az evangélikációs előadássorozat, amelynek közös gyűjtőcíme „Magyarok imádkozzatok” és a különböző értelmiségi konferenciák. Igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a 30-i esti Protestáns Irodalmi és Művészeti Est iránt. Október 31-én a Vigadóban ezúttal is gazdag tartalommal töltik meg a reformáció emlékünnepeit az illusztris előadók. Az Országos Protestáns Napok vidéki résztvevői részére már életbelépett az 50 százalékos vasúti kedvezmény.

— Budapesten tilos a temetők kivilágítása. A székesfőváros polgármesteri hivatala elrendelte, hogy a mai rendkívüli viszonyokra való tekintettel a főváros területén lévő valamennyi temetőben ez évben a sírokat és sírboltokat kivilágítani tilos.

— Krisztus Király ünnepély Zomborban. Vasárnap Krisztus Király ünnepén nagyszabású ünnepségre készül a zombori Katolikus Legényegylet, a Leányifjúsági Mária Kongregáció és a Keresztes Ifjak egyesülete. Az ünnepélyt a Város Színház helyiségében tartják vasárnap délután fél 5 órai kezdettel. Az ünnepélyes műsor a Dominábitur ámáre kezdetű latin énekkel kezdődik, melyet a leányifjúsági kongregáció énekkara ad elő. Ünnepi beszédet tart Ft. Mészáros Armand. Sik Sándor: Krisztus Király c. költeményét szavalja Szabó Imre. Grätzer: Ave Máriáját énekl Rumbach Piroška. Ezután egy bariton-szólo következik, melyet hegedű és zongora kísér. Holpert Gyula gimnáziumi tanár előadása következik „Krisztus a történelemben”. Ezután a zombori középiskolásoknak egy kvartette következik, végül a kongregánista énekkar elénekl a Christus vincit, Christus regnat kezdetű himnuszt.

— Elhagyott kocsi találtak az újvidéki Hal-téren. Újvidéken, a Hal-téren elhagyott, gazdtalan kocsit találtak lo nélkül. Igazolt tulajdonosa átveheti az újvidéki rendőrségen, I. emelet 3. sz. alatt.

— A M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatal újvidéki kirendeltségének jelentése a helybeli munkapiac 1941. évi október 24-i helyzetéről. Munkaerő: Összesen 12 férfi, vas- és fémpár 11, gép-, esz- és műszergyártóipar 28, kő-, agyag-, üveg- és téglaiipar 1, faipar 11, bőr- és bőrtárolás 2, fonó-, szövő- és kárpitosipar 5 férfi és 6 nő, ruházati ipar 12 férfi és 3 nő, élelmiszeripar 9 férfi, építőipar 14, sokszorosító és műipar 5 férfi és 2 nő, vendéglátóipari szakmunkás 3 férfi, vendéglátóipari segédmunkás 1 férfi és 3 nő, gyárimunkások és nap-számosok 69 férfi és 100 nő, magán-tisztviselők 13 férfi és 14 nő, kereskedelmi alkalmazottak 15 férfi és 4 nő, háztartásban alkalmazott személyzet 1 férfi és 95 nő, tanonc 9 fiú és 1 leány. Munkakeresők száma összesen 459 fő. Munkát kaphat (férfi): 1 gyors- és gépirő, 1 fiatal könyvelő, 2 bányász, 1 lakatos, 1 fémestergályos, 1 villanyszerelő, 1 órási, 1 cserépkályhás, 4 asztalos, 1 faesztergályos, 1 szabó, 1 szűcsvarró, 1 szűcsszabász, 1 pöszölő, 1 borbély, 1 kekszütőmester, 2 sütő, 2 vasöntő, 1 bognár. Nő: 1 gyors- és gépirő, 1 fodrászlány, 9 mindenféle főző, 3 mindenféle, 1 bejárónő. Tanonchelyek: 1 műszerész, 1 órási, 2 kályhás, 1 bognár, 1 borbély, 1 cukrász, 1 kovács.

— Alispáni látogatás Zentán. Zentáról jelentik: Vitéz dr. Bajsay Ernő vármegyei alispán Zentára érkezett, hogy a városi hivatalokat és a szolgabíróságot felülvizsgálja.

— Razzia az újvidéki éjjeli kávéházakban. Az újvidéki rendőrség csütörtök este 8 órai kezdettel razziaát fogatosított a „Sanghaj” és más, különösen a vasúti pályaudvar közelében fekvő éjjeli kávéházakban. Előállítottak öt nő erkölcsrendészeti szempontból és két férfit az igazoló okmányok hiánya miatt.

— A TALÁLT TÁRGYAK IRODÁJÁBAN KERESSE FELESÉGÉT. Morva-Ostrauban egy vidéki ember a városi sokadalomban elvesztette feleségét. A tanácstalan ember különös ihlettől vezérelve nem talált jobb megoldást, mint hogy éppen a talált tárgyak irodájában keresse feleségét.

A piavéi végzeles csala 23-ik évfordulóján

(X. 24.)

Nyugodjatok békén, vértanú-testvérek...

Felettünk a felhők tán töledek keltek,
Ama fogyhatatlan, örökéltű könnyből,
Melyet a Pó alatt mindörökre sirtok...
Könnyeteket látjuk minden tengerceppen,
Mit a Pónak árja szünhetetlen vonszol...
Mert a keservetek fogyhatatlan: örök...

Azt hiszitek fájón: hiába volt fájni,
Éhezni és fájni, virrasztani, bújni
Lövészárok-lyukba; — majd belerohanni
Az eleven, égő, gyilkoló pokolba,
És gyötrelmes sorsunk kelyhe mégse telt?!

Azért hallgassátok rebegő szavunkat:
Amíg messze délről könnyes felhőt látunk,
Amíg az Adria könnyesizzal árad,
Nem fogy el szívünkbelől sohase a könnyünk,
Örök könnyeinkkel testvérek vagyunk...

S majd, ugye, a könnyre letekint az ég?

Nyugodjatok békén, vértanú-testvérek...

BODROBHY SZABOLCS.

**ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVÉSZET IRODALOM**

A közoktatásügyi minisztérium kiküldötte is megjelenik a Délvidéki Konzervatórium szombat esti évadnyitó hangversenyén

A Konzervatórium tanárai mellett fellépnek a hangversenyen Sztankay Lajos és Bisztriczky Tibor Európa híri művészek is

Az egész városban nagy érdeklődés nyilvánul meg a Délvidéki Konzervatórium szombati, október 25-i nagyszabású évadnyitó hangversenye iránt, amely határjelző kö lesz Újvidék zenei életének történetében. Szombaton este ugyanis

megindul Újvidék rendszeres zenei élete és a Délvidéki Konzervatórium tanári kara valamint az általuk szervezendő Filharmonikus Zenekar gondoskodni fog a jövőben az újvidéki zenekedvelő közönség igényeinek kielégítéséről.

A szombat esti hangversenyen a Délvidéki Konzervatórium tanárai lépnek fel, akiknek zenei pályafutását már korábban ismerttük. Rajtuk kívül még

két Európai híri művész szerepel a hangversenyen: Sztankay Lajos zongora és Bisztriczky Tibor hegedűművész.

Sztankay Lajos zongoraművész 1907-ben született. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a zenei pályát választotta élethivatásul, de zenei tanulmányai közben a jogi tudományokat is abszolválta. A zenei pályát azért választotta, mert képességei már kora ifjúságában is megnyilvánultak és képességeit előbb vidéken, majd Budapesten a Zeneművészeti Főiskola kiváló mestereinek vezetése mellett tökéletesítette. A Zeneművészeti Főiskolán tanári oklevelet nyert.

Számptalan hangversenyt rendezett, amelyeken megérdemelt nagy sikert aratott.

Műsoraiban egyaránt helyet nyertek a klasszikus, a romantikus valamint a modern szerzők művei. Hangversenyei mellett intenzív pedagógiai gyakorlatot is folytat azonkívül számos zenei könyvet és szakcikket írt. Jelenleg a vallás és közoktatásügyi minisztériumban dolgozik az ország zeneiskoláinak megszervezésén és azok szakfelügyeletének munkájában.

Tudományos téren a zeneművészeti főiskola új bibliográfiájának elkészítésén fejtett ki elismeréseméltó munkát és elkészítette a népies műdal rendszeres gyűjteménycsoportját.

Bisztriczky Tibor, a Délvidéki Konzervatórium évadnyitó hangversenyének másik vendégművésze 1907-ben Aradon született nemesi családból. Zenei tanulmányai mellett szintén jogot végzett, a Zeneművészeti Főiskolán pedig hegedűművészi és tanári oklevelet szerzett.

Művészi pályafutása rendkívül mozgalmas és sikerdús. 1932-ben az első bécsi nemzetközi hangversenyen oklevelet nyert. Azóta gyakori szereplője és csereművésze a budapesti rádióknak, azonkívül minden évben önálló hangversenyeket ad a fővárosban. Rendkívül nagy sikereket ért el a külföldi országok közül Németországban. Nagyon sok német városban hangversenyezett igen nagy sikerrel. Németországi sikerére jellemző, hogy

1938-ban a müncheni Winterhilfswerk megnyitó díszhangversenyének egyetlen külföldi szolista volt,

egyetlen meghívott szolista volt a német rádió „A Fekete tengertől az Eszaki jeges tengerig” című nagyszabású közvetítésének, ő az első magyar művész, akit a német haderőnek tartott hangversenyeken való részvételre kértek fel.

Németországban kívül a többi külföldi államban is jól ismerik nevét ottani hangversenyeinek nagy sikeréből kifolyólag. Az elmúlt évben

SZTANKAY LAJOS

Olaszország több nagy városában hangversenyezett, Rómában is és ez alkalommal Özsentsége XII. Piusz pápa magánkihallgatáson fogadta.

1939-zen mint a magyar kultuszminisztérium kiküldött művésze Belgrádban az udvari díszhangversenyen és a belgrádi rádióban és első magyar művészként szerepelt a szlovák rádióban.

Művészi tevékenysége mellett jelentős pedagógiai működést is fejt ki. Hegedűtanára a budapesti Kegyesrendi gimnáziumnak, az elmúlt év óta pedig a vallás és közoktatásügyi minisztérium kebelében tartozó Zeneiskolák Országos Szakfelügyelőségének esténkinti megbízott hegedűpedagógiai szakelőadója.

A szombat esti évadnyitó hangversenynek külön jelentőséget ad az, hogy azon

megjelenik a közoktatásügyi minisztérium képviselőjében Ybl Ervin miniszteri tanácsos.

A minisztérium kiküldötte szombaton délelőtt érkezik Újvidékre és a Délvidéki Konzervatórium tanári kara ünnepélyesen fogadja.

BISZTRICZKY TIBOR

Krisztus-Király ünnepe Újvidéken

Újvidék katolikus társadalma ez évben különös fénytel ünnepeli meg Krisztus Király napját.

Október 26-án d. e. 10 órakor a belvárosi plébániatemplomban ünnepélyes szentmise lesz.

Délután 4 órakor a Beltéri Katolikus Kőr nagytermében Krisztus-Király ünnepélyt rendez a következő műsorral:

1. Magyar Hiszekegy, — előadják a M. Kir. Áll. Tanítóképzőintézet növendékei.
2. Ünnepi beszédet mond dr. Pálos Károly, közművelődési tanácsnok.
3. Christus vincit! — Krisztus Király köszöntése, előadják az énekkarok.

4. Radványi Kálmán: Áldozat, — szavalja Gógós László, V. év. képzős.

5. Welcker: Dominabitur. Postula a me, — előadja a Cecilia énekkar.

6. Vinculum Caritatis, — mozdulatkorus, — előadják a M. Kir. Áll. Polgári Leányiskola növendékei.

7. Gebhardi: Glória szálljon — Kánon. — Halmos: Minden földek — zoltár, előadják a M. Kir. Áll. Tanítóképzőintézet növendékei.

8. Sik Sándor: A Krisztus Király, szavalókórus, — előadják a M. Kir. Áll. Tanítóképzőintézet növendékei.

9. Himnusz.

„Én olyan boldog vagyok...”

Rövid beszámoló az újvidéki Apolló Filmszínház nagyszerű magyar filmjéről a

Ma, tegnap, holnap-ról

Bende László (Jávor) súlyos tüdővésszel került szanatóriumba. Családjának régi barátja, Dély professzor megvizsgálja, tudja, hogy már csak néhány napja van s hogy széppé tegye Bende László utolsó óráit, azt hazudja neki, hogy teljesen felgyógyult. Bende az elmenők hevével, költőiségével fut neki a visszakapott életnek, amely könyörületes, tenyerére veszi s útjába állítja azt az asszonyt

(Szilágyi Szabó), aki a férfi számára tud „egyetlenegy” lenni.

A férj, Dély orvostanár későn értesül, magától a feleségétől. Szeretné megmenteni a másikat, a napnyugathat tőle a férj, a beteljesülés küszöbén elszállt lélek azonban elviszi tőle az asszony lelkét, lehet örökre.

Az ősz és az őszi, hervadó élet soha még olyan szépen, félvidáman s felszomorúan nem tárult

Este 2-3 szem
ARTIN
reggelre normális ürülés
Enyhe, biztos hashajtó

még élénk, mint Szilágyi Szabó Eszter és Jávor Pál nagy filmjében, a Ma, tegnap, holnap-ban.

A film maga a rövid néhány napba összesűrített élet, forr és száguldova fut a befejezés felé. Nem szépít és nem torzít, megáll ott, hol az erkölcs tiltott utakra térhet, a test betartja a szabályt, a lélek azonban fehéren bár, de elbukik. Az Asszony lelke ez, azé az asszonyé, akinek híres orvos-professzor férje jólétet, gondatlanságot biztosított, de túlnyugodtá csendesítette az életét is.

Jávor és Szilágyi Szabó Eszter mellett Somlay, Mihályffy, Maly Gerő és Vaszary Piroska nagyszerű a filmben, amit még csak 2-3 napig mutat be az Apolló.

A D. M. K. Sz. Délvidéki Szépművészeti Céhe

(Hozzászólás)

A D. M. K. Sz. szövetség megérti az idők szavát, amikor pártfogásába veszi a Délvidék Képzőművészetének az ügyét. Ma, mikor mindenhol előtérbe lép a decentralizációnak a gondolata, nem mehetünk el szó nélkül a nemes munka mellett, melyet ifjú művészeink végeznek.

Tudjuk azt, hogy nem sokat ér csupán csak a lelkesedés, tehetség anyagi alap nélkül, s biztosak vagyunk benne, hogy nemcsak a művészeink, hanem a Délvidék közönsége is kiveszi részét e nemes munkából, istenáldotta művészi tehetséggel, másrészt anyagiakkal. Napról-napra nagyobb és nagyobb az érdeklődés az egyesület iránt.

A D. M. K. Sz. nemes gesztusa után joggal várjuk, hogy más egyesületek is támogatni fogják e nemes mozgalmat és hisszük, hogy a város és vármegye vezetősége is szolidaritást vállal az ügygel.

Nagyon helyes volna szerintem, ha a Délvidéki Szépművészeti Céh vezetősége csekkszámlát nyitna és arra bárki elküldhetné anyagi hozzájárulását az eszméhez. Nem szabad egy ilyen nemes céllal és lelkesedéssel megindult társaságnak az útját nehezé tenni közömbösséggel és nemtörődömséggel. Egysegben az erő. Milyen nehéz probléma egy jó képet vásárolni hozzáértés nélkül? E problémának az eltávolítása a Délvidéki Szépművészeti Céh egyik célja. A Magyar Képzőművészet ügye mindenkinek közös ügye, tehát magyar ügy.

Magam részéről hiszem, hogy az október 26-án 11 órakor megalakuló művészeti egyesület nem marad hatás nélkül a délvidékiek lelkében.

BODÓ SÁNDOR
áll. tanítóképzőintézeti tanár

Az európai ember bőre Egyiptomban rövid tartózkodás után piszkosbarna, Abessziniában bronz vörös, az arab tengerparton fakó szürke, Szíriában betegesen fehér, az arab sivatagban világosbarna, Szíria hegyvidékein pedig élénk-vörös színt ölt.

Tudnivalók

a fűszerpaprika termeléséről, feldolgozásáról, őrléséről és forgalmáról

Irta: Szanyi István
2. KIKÉSZÍTŐI RÉSZ

Fűszerpaprika feldolgozással iparszerűen az foglalkozhatik, akinek iparengedélye van. A régi iparengedélyek egyelőre további munkára jogosítanak addig, amíg ezek felülvizsgálata befejeződik.

Minden paprikakikészítő régi iparengedélyét mutassa be a horgosi paprikakirendeltségen, ahol őrlési könyvecskét mindig el kell vinni a malomba, hogy ott az őrlésére bevitt anyagot bejegyezhesse.

Rendkívül fontos a féltermékek tisztasága, idegen anyagtól mentesítése. Nem szabad penészes részeket a féltermékben hagyni. Ügyelni kell arra, hogy földes és poros anyag a féltermékbe ne kerüljön, mert ez a minőséget rontja. A föld és por nem gyűvén el, növeli a paprika el nem ehető anyagát (hamuját) s bizony leminősítést okoz. Igen fontos a tömörítés erezés és az értalpaknak későbbi gondos lekaparása. A gondatlanul erezett, vagy az értalpakat tartalmazó bőrből igen csipős örlemény készül s a minősítésnél a csipősség mértéke és nagysága rontja a minősítést. Csemege-édesnemes és édesnemes paprikánál a paprikamagot gondossan mosni és még gondossabban szárítani kell. A mosatlan magon sok csipős anyag van és ezáltal az örlemény csipős lesz.

Nem szabad vizesen, vagy nyirkosan vinni félterméket a malomban. A nyirkos féltermék a malomkő alatt szárad ki, kevesebb lesz (a víz a malomkő alatt elpárolog), azonkívül a malomkővek a nyirkos paprikák szintén elrontják.

Külön zsákba kell vinni a jól kiereztet, szárított és zúzott bőrt és külön zsákban a jól mosott és gondosan szárított paprikamagot. A malomok külön mérlegelik a bőrt és külön a magot.

A csemege-édesnemes paprikánál 100 kg. zúzott termékhez legfeljebb 45 kg. mosott és szárított magot lehet adni. Édesnemes paprika készítésénél 100 kg. bőrhöz legfeljebb 75 kg. magot szabad adni.

Paprikahasítást csak egészséges ember végezhet. E munkánál feltétlenül szükséges a nagy tisztaság, hiszen olyan anyag feldolgozásáról van szó, amely ételünkbe kerül. Munkaelőtt és munkaközben fontos a kézmosás bőséges vízben és szappannal. A hasító munkahely is kifogástalanul tiszta legyen és világos, valamint jól szellőztethető.

Gondos kiválogatás, tiszta munkahely, tökéletes kierezés, jó magmosás és szárítás, a színtelen és penészes részek eltávolítása, vagyis a lelkismeretes és magyar munka jóminőségű és jól értékesülő paprikaörleményt eredményez.

A fűszerpaprikaörleményt a mázomból állami zárolással a kémiai minősítésnek megfelelően a szegedi Beváltó Szövetkezetbe kell szállítani, amely a Földművelésügyi Minisztérium által megállapított árat azonnal kifizeti.

(Folytatjuk)

Kukorica termés bejelentése

HIRDETMÉNY

1. A m. kir. Minisztérium 6.990-1941. M. E. számú rendeletével az 1941. évi kukoricatermést zárólia. Ennélfogva kukoricát eladni és vásárolni kizárólag a hivatkozott rendelet 5. paragrafusában megállapított módon, illetőleg az általam személy szerint kiadott

vásárlási engedély alapján lehet.

2. Minden termelő köteles bejelenteni az 1941. évben kukoricával bevetett terület nagyságát és a betakarított kukorica mennyiségét, továbbá az 1940. évi termésből megmaradt kukoricakészletét is. A konvenciók cselédeknek és a részeseznek kiadott kukorica mennyiségét, valamint a konvenciók földeken termelt kukorica mennyiségét is a munkaadónak kell, a maga részére betakarított mennyiségtől elkülönítve, bejelenteni. A konvenciókat és a részeseket bejelentési kötelezettség nem terheli.

3. A készleteket a termelő az egy-egy községben fekvő gazdaságára vonatkozóan a kukorica törésének befejezését követő nyolc nap alatt, de legkésőbb az 1941. évi november hó 10. napjáig köteles bejelenteni.

A bejelentést a Közellátási hivatalnál közigazgatási palota Horthy Miklós-út földszint 30-as szoba kell megtenni.

A készletek bejelentését ellenőriztetni fogom.

Újvidék, 1941 október hó 22-én.

A polgármester helyett:
Ulrich Gyula s. k.
közigazgatási tanácsnok.

Óbecsei gazdasági hírek.

Kallós Elek, a szegedi kereskedelmi és ipari kamara előadója az ipartestület nagytermében előadást tartott a kereseti és jövedelmi adótörvényekről. Az előadáson úgy a helybeli, mint a környéki iparosok és kereskedők részéről nagyon sokan vettek részt. — A kereskedők Egyesülete közli, hogy a hivatalos órákat hétköznapokon este 7—9 óráig, vasárnap pedig délelőtt 9—11 óráig tartják az egyesületi színházban, sürgős ügyben, vidéki tagoknak bármely időben a Horthy Miklós-út 2. szám alatt szolgálnak felvilágosítással. — Az országos Méhész Egyesület óbecsei helyi fiókjá október 26-án tartja a lakuló közgyűlést délután 3 órai kezdettel Papp Kálmán elnöklété alatt a római katolikus Legényegyletben. A közgyűlésen résztvesz Csajági Károly, az országos Egyesület főtitkára is. — Az utolsó napokon tartó Óbecsén a következő napokon tartják meg: október 27-én reggel 7 órai kezdettel a Pecze-féle csárdánál, ugyanaznap 15 órakor Börcsök Vida szállásánál, 29-én reggel 7 órai kezdettel a községháza udvarán, ugyanaznap 15 órakor a Galambos-tanyán (Medenyácsa). — A községi elöljáróság közli, hogy a csuhé (kukorica-háncs) gyűjtése kötelező, mert mint háziipari anyag különös jelentőséggel bír. Így felhasználható piaci kosarak, szőnyegek, lábtörölők készítésére. Mindazok, akik az említett háziipari cikkek készítésével foglalkozni akarnak, a később meginduló tanulmányra való felvétel céljából jelentkezzenek a községháza 27 számú szobájában. Az összegyűjtött csuhé szintén a községháza 27 számú szobájában kell bejelenteni s azt a háziipari szervezet a rendes napi áron veszi át. A csuhé feldolgozása által előállított háziipari cikkek viszont a vármegyei közjótéti szövetkezet veszi át korlátlan mennyiségben, a rendes piaci áron.

SÁRVÁRI, BODOLA ÉS TÓTH III. KIVÉTELÉVEL
Fradi-erő csapatával áll ki vasárnap Újvidéken a NAC

Újvidék labdarúgó sportjának nagy napja lesz vasárnap, annak ellenére, hogy nem játszanak NB-mérkőzést. A Nagyvárad AC Fradi-erő, tehát az ország legjobb csapata jön el Újvidékre, hogy visszaadja az UAC tavaszi várad látogatását és barátságos mérkőzést játsszon a Bécs-Budapest miatt pihenő kék-fehérekkel. Az UAC vezetőségének — mint az előbbiekből is kiderül — sikerrel járt a NAC vezetőségével folytatott tárgyalása s ez végtelen örömet keltett az újvidéki labdarúgósporthoz kedvelőinek körében.

Nagyváradiakat nemcsak, mint labdarúgókat, hanem mint a testvéri Erdély fiait is teljes szívvel szeretik a Bácskában. Nem kell ahhoz külön magyarázat, hogy miért éppen Nagyvárad és erdély a Bácska, Újvidék kedvence, szerelme. A trianoni átok alatt egyedül Erdély és a Bácska magyarjainak volt egyformán közös keserű sorsa

és Erdély, valamint Nagyvárad maradt meg a megszállt területek közül egyedül annyira magyaroknak, mint a Bácska, Újvidék.

Az UAC és vele Újvidék sporttársadalma szíves bácskai fogadtatást készít elő a testvéri Nagyvárad csapatának, amely valószínűleg még szombaton megérkezik Újvidékre.

A mérkőzést vasárnap délután 3 órakor az UAC-pályán rendezik.

bizonyosra vehető, hogy a mérkőzésnek több ezer nézője lesz, köztük sokszáz vidéki részvételével. Mint hírlík, a NAC Fradi-erő csapatával áll ki az UAC ellen, változás csak annyiban lesz, hogy Bodola, Sárvári és Tóth III. nem játszik a csapatban, őket ugyanis az MLSz vidéki ifjúsági csapatába osztották be.

Az újvidéki KOK asztali teniszesei Budapeszen

A vasárnap, október 26-án Budapeszen megtartandó nagyszabású asztalitenisz versenyre, amelyet a budapesti Piaristák rendeznek s azon 16 legjobb magyar csapat vesz részt. A pestiek az újvidéki KOK asztalitenisz csapatát is meghívták. Mint ismeretes, a KOK nemrég Szabadkán megrendezett Hazatérési versenyen

szerepelt és ott mutatkozott be először az anyaországi egyesületeknek. A sikeres szabadkai szereplésnek tulajdonítható a fővárosi meghívás.

A Katolikus Kőr nagy megtiszteltetésnek eleget tesz és a legjobb csapatát küldi a fővárosba, hogy a délvidék asztalitenisz sportját a Budapestiek előtt képviselje.

A Budapestre induló KOK csapatának tagjai: Varga, Klier és Takácsy I.

Bécs örömmel várja a budapesti válogatottat. A játékosok különösen örülnek, hogy Európa legjobb labdarúgóival mérhetik össze erejüket. Hogy Bécsbe mennyire becsülik a magyar futballt, arra jellemző a következő: Huber, Bécs b) csapatának középzetára nyilatkozatában kijelentette, örül, hogy Budapesten, a

legnehezebb csapattal szemben próbálják ki először (először válogatott), mert ha Pesten sikerül a bemutatkozása, akkor már „befutott”...

A november 16-án Zürichben lejátszandó Svájc-Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzést az MLSz döntése értelmében Bauwens dr. fogja vezetni.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA AZ NB III. OSZTÁLY

Dunántúli csoportjában:

1. Hangya	7 5 2 0	24:11	12
2. Gázgyár	8 5 1 2	24:15	11
3. KÁSC	7 4 2 1	24:14	10
4. K. Rákóczi	7 4 1 2	22:14	9
5. Nagymányok	7 3 2 2	15:16	8
6. Csáktornya	7 3 1 3	14:11	7
7. K. Turul	7 2 2 3	16:15	6
8. PeMTK	6 1 3 2	10:15	5
9. Zombor	7 1 3 3	11:19	5
10. PVSZK	8 0 3 5	14:26	3
11. Apatin	7 0 2 5	6:24	2
12. NSC		törölve	

...zeteti tanár
...re Egyip-
...dás után
...ban bronz
...urton fakó
...sen fehér,
...ágosbarna,
...dig élénk-

AZ UAC EZENTÚL CSAK AMATŐRÖKET SZEREPELTET
Bózsóviics nem jön Újvidékre, hanem kávéházat nyitott Belgrádban

Újvidéki sportkörökben napokig az a hír járta, hogy az UAC ismét csapaterősítési tervekkel foglalkozik és Bózsóviicsal, a volt jugoszláv válogatott csapat kivételes képességű csatárával tárgyal. Ezekkel a hírekkel kapcsolatosan dr. Wagner Károly az UAC elnöke kijelentette, hogy

Bózsóviics nem lesz az UAC játékos. Az UAC vezetőségének álláspontja az, hogy a jövőben csak amatőr játékosokat szerepeltet

és ezért lemondott a volt válogatott csatárról is. Egyébként is Bózsóviics elhatározta, hogy Belgrádban marad, ahol kávéházat nyitott.

UAC hivatalos hírek. A vasárnap-i mérkőzésekre a következő játékosok vannak kirendelve, I csapat, amely a Nagyvárad AC ellen játszik. Báki, Csillag, Németh I., Markos, Mézes, Pálfi, Rumos, Pécsi, Gergely, Zsoldos, Hargitai, Szluha, és Avramovics, felkéretnek, hogy félhárom óraker a pályán megjelenjenek az ifjúsági csapat, amely előmérkőzést játszik: Mike, Török, Fülöp, Virág, Kuruc, Rumann, Eiler, Kantardzics, Ökrész, Vukov, Bocrnád, Kalapáti, Ficinger, Sztánkó, legyenek I óraker a pályán, a Duna ifjúsági ellen bairnoki mérkőzést játszanak. Az II csapat Petrőcön játszik bajnoki mérkőzést és a következő játékosok felkéretnek, hogy negyed 1 óraker a vasútállomáson az intézőnél jelentkezzenek: Sztójsics, Pázmány, Horváth, Doszkozty, Fehér, Bódi, Németh II., Tikmajer, Szabalyár, Karaba, Lukanics I., Jakus. — Rendezők és pénztárnokok: Hauswirth, Budák, Wágner, Werner, Beck, Ferenci, Csaut, Csorba, Demeter, Klanger, Tamáskovics, felkéretnek 1 órára a pályán megjeleneni. — Intéző.

Közgazdasági hírek

Ez Egyesült Államok angol követelése megközelítik az egy milliárd dollárt. Hivatalos amerikai adatok szerint Nagybritánia az Egyesült Államokban megrendelt hadianyagokért az év elején 1.274, a bérlet-kölcsöntörvény életbelépésekor pedig, azaz március 11-én 1.393 millió dollárral tartozott Amerikának. Ebből Anglia a második háborús év végéig 907 millió dollárt fizetett ki. Másrészt azonban Anglia március 11. óta a bérlet-kölcsön-törvény keretében kívül újabb 458 millió dollár értékben adott ki megrendeléseket, úgyhogy Anglia amerikai adóságai a harmadik háborús év küszöbén 944 millió dollárra rúgtak. Ebből 500 milliót hat hónapon belül kell kifizetnie, míg a maradék 1942 február 28. után válik esedékessé.

Szerbiában hajóépítőgyárat terveznek. Szerbiában két kisebb hajóépítőgyár van, az egyik Szmederevóban (Szmederevo), a másik pedig Belgrád külvárosában Csukarićán. Egyik gyár sem nagy befogadó képességű és csak kisebb hajók javítására és építésére alkalmas. A háború előtt ötvenmillió dinár alaptőkével terveztek egy hajóépítő vállalatot, ebből azonban nem lett semmi. Most az Első Dunagőzhajózási Társulat foglalkozik azzal a tervvel, hogy Belgrádban hajóépítőtelepet létesítsen.

A Horvátországból Magyarországra küldött árúk elvámolásának helye Zimony és Zágráb-Száva állomás túlterheltsége következtében a Horvátországból Magyarországra, Romániába, Bulgáriába, Görögországba és Törökországba küldött árúkat, ha Vinkovce vagy Vukovár állomáson haladnak keresztül, ott vámozzák el. A Horvátországból Magyarországra küldött árúkat, ha azok Koprivnica (Kapronca), Virovitica (Verőce), Eszék, Vinkovce vagy Vukovár állomásokon keresztülhaladnak, a fenti állomások egyikén vámozzandók el. A Horvátország déli és keleti részeibe küldött árúkat sem vámozzák többet Zágráb-Száva állomáson, hanem Karlovac, Sziszak, Boszna Brod, Vinkovce, Vukovár vagy Eszék állomásokon vámozzák el.

A NEMZETI MUNKAKÖZPONT HIREI

A Nemzeti Munkaközpont emléket kíván szentelni azon tagjainak, akik a nemzeti élet létalapját, a kereszténységet és az egyén megbecsülését tagadó, minden emberi jogot és kultúrát kiirtással fenyegető ellenség és a legelvadultabb istentagadás szellemével szemben védik az évezredes kárpáti határt. Diadal, dicsőség kísérje útjukat. Minden áldozat kevés, amit mi itthonmaradtak megtehetünk harctéren küzdő hős vércinkért. Minden babér amit forró, lázas vagy kihűlt homlokuk köré fonunk, csak némi értéklése a hazáért általuk hozott áldozatos kötelesség teljesítésnek. Felhívjuk tagjainkat és hozzátartozóinkat, hogy ebben a hősi küzdelemben résztvevő bajtársaink

nevét, foglalkozását és itthoni pontos lakcímét jelentsék be szervezeteink irodájában.

A Nemzeti Munkaközpont nő tagjai minden este 6 óraker lázas szorgalommal készítik a harctéren küzdő hős honvédek részére az érmelegítőket, sőt az anyag beszerzésére szükségére, összeget munkabérből szedték össze. Természetesen szerény jövedelmű munkások csak szerény keretek között képesek a hazafias, szent célra anyagi áldozatot hozni. Így a Votex gyár munkásai 22 pengőt gyűjtöttek. Egyes gyárak igazgatóságai sietnek segítségére, hogy mennél nagyobb számmal készüljenek az érmelegítők a hazánkat és az itthonmaradtakat védő hős honvédek részére. F. hó 23-án a Votex gyár igazgatósága juttatott hozzánk 20 pengőt anyagbeszerzésre, míg azelőtt a Risztics M. Dragolyub szövőgyár igazgatósága adományozott 54 pengőt. Midőn hazafias szellemük eképen történt megnyilatkozásáért köszönetet mondunk, bízunk abban, hogy még sokan fogják felismerni akciónk nemes célját és tehetségükhöz mérten támogatják a dolgozó magyar nőt ebben a munkájában.

F. hó 26-án, vasárnap d. e. 9 óraker tartják a Nemzeti Munkaközpont sütő szakmai csoporttagjai alakuló értekezletüket Horty Miklós-út 18 sz. alatti helyiségükben. F. hó 26-án vasárnap d. e. 10 óraker a Nemzeti Munkaközpont választmánya a Horty Miklós-út 18 szám alatti nagytermében választmányi ülést tart. Választmányi tagok pontos megjelenését kérjük. A Nemzeti Munkaközpont szombatán este 8 órától 1 óráig és vasárnap d. u. 4 órától 8 óráig rendes heti tagtáncát tartja. Belépődíj nincs. Ruhatár 60 fillér. — Rendezőség.

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy netkoznap, mint vasárnap egy szo 15 fillér, vastagbetűs 25 fillér. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

Orák, ékszer, ezüstáru, sportdisztárgyakban nagy raktár **Bálint István** Pécs, Király utca 11 szám

HÁZASSÁG

HÁZASSÁG. 29 éves fiatalember vagyok, kereskedő (üzletvezető), római katolikus, közlebbi ismeretség hiányában ezúton keresem jövendő boldogságomat, hozomány nem fontos, de tízezer pengő nagyon jól jönne kettőnknek. Havi keresetem 300-350 pengő. Jelge: „JÖVENDŐ MAGYAR ANYA”. 9714

ALLAST KERES

KET KÖZEPKORU NO szobaasszonyi vagy házvezetőnői állást idősebb úrhoz, jobb házban vállalnak. Beszélnek magyarul, németül, olaszul, szerbül. Cím a kiadóban. 9710

NEVELŐNŐ magyar, német nyelvismerettel, gyermekszerező, állást keres. Háztartásban jártas és segítkezőst vállal. Ajánlatokat „Nevelőnő” jelleggel a kiadóhivatal továbbít. 9725

FIATAL keresztény hivatalnok vállal könyvelést délutáni órákban. „Megbízható” jelge alatt a kiadóban. 9745

ELADÓ

BÉRPALOTAK üzletekkel, kereskedőházak ürgösen eladók. **MIRKOV**, Ingatlan iroda, Újvidék, Mussolini-utca 3. 9692

ELADÓ 2 drb. rugós teherkocsi könnyebb kivitelű, 2 drb. taligakocsi 4 kerekű, 4 x 6 m. □ istálló, anyag és kocsiszín, ugyanott bútor is eladó reggel 9-ig, délután 12-3-ig. Gál Mózes-u. 8 (Vrágkert). 9718

KIADÓ

OLCSÓN KIADOK háromszobás, öszkomfortos lakások. Újvidék, Schiller-utca 4. (Katolikus temetőnél). 9686

A VÁROS központjában 2 szobás modern lakás kiadó. Újvidék, Gr. Tekei Pál-utca 8. 9719

EGY AGYAS SZOBA, teljes ellátással úri-leány részére november elsejére kiadó. Tompa Mihály-utca 4. földszint. Törvényszéki palota mögött. 9744

RESLET

ÜZEMVEZETŐ, KÖNYVELŐ, PENZTAROS agyobb kender és kötelverőgyárban azonnal felvétetik. Pályázók sajátkezűleg írj ajánlatukat fizetési feltétellel, küldjék azonnal Schuy akab. Újvidék, Orgona-utca 12. címre. Szabad lakás, fűtés és világítás természetben biztosítva. 9638

VESEK SZÉKEKET, ASZTALOKAT. Ajánlatokat „Vendéglő” jelgére a kiadóba. 9684

PEKINAST azonnalra teljes ellátással felvesszek. Újvidék, Bárdossy László-u. 20. (volt Duna-utca) Czimbol István. 9694

JOBB HÁZBOL való fiú tanoncnak felvétetik Turóczy Gyula lakatosnál. Újvidék, 1941. április 13 utca 7. szám. 9739

50 éves

budapesti üzlettel bíró izr. kereskedő megismerkedne **házasság céljából** 30 éven felüli hölgyekkel. Szives megkereséseket „Öszi” jelleggel a kiadóhivatal továbbít.

JOBB KIFUTOLEANYT felvesz csak délelőn, re, iroda, Újvidék, Bécsi utca 13. 9738

BÉRBE VENNEK 4-6 lónak istállót esetleg lakással. Cím: Schmolka hirdetőben. 9746

KUGLI-ALLITGATO fiú felvétetik Baksa-vendéglő, Újvidék, Gr. Tisza István-út 69. 9731

KÜLÖNFELE

Csmári

Hollitscher csillárüzemben vásároljon, Újvidék, Alkotmány utca 29

IDEAL és **ERIKA** írógépek, **VERITAS** és **CONDOR** varrógépek jutányosan kaphatók **SCHLANGER** és **TIBOR** cegnél, Újvidék, Pénzfű-utca 26. 8268

SÜRRAKTARAK! Koronadugót és alumíniumdugót minden mennyiségben szállít; Seidler R. koronadugó és fémárnygár, Szabadka. 9589

EZÜST ÉVOESZKÖZÖK

nagy választékban. **Szigeti Nándor és Fia** Budapest, II., Olaszfásor 35.

NAGYOBB összeget Kunaban kifizetek Horvátországban megfelelő pengőért itt. Cím a kiadóban. 9690

ERTESITEM az érdekelte közönséget, hogy a Kamenicára átjáró csónak október 21-én megindult. 9747

TEA KONZERV

hozza kiváló Gschwindt-féle braziliai és orosz rum. Ezt vegye ezen a télen Szántó János kávé és tea szaküzletében, Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 2., Telefon 40-68. 9800

Szegi zsemlyéje tökéletes

— **AZ USA-NAK ÚJABB MILLIOMOSOKRA VAN SZÜKSÉGE.** A világ háború után, mint ahogyan arról az akkori jövédelműadó bevallások tanuskodnak, 21.000 új milliómossal gazdagodott az Egyesült Államok pénzarizlókráciájának népes társadalma. Kétségtelen, hogy most is a hadfelszerelési ipar nagytőkésének és a lözdsze hiénáinak érdekeit szolgálja Roosevelt, amikor hétémtérődes csizmában a háború után lohol. Az USA sajtóban napvilágot látott közlemények szerint különösen a haditengerészet számára teljesített szállításoknál a hadfelszerelési ipar nem egy esetben 250 százalékos haszonnal dolgozik.

Deggei Ujság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
 Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Kiadó: **Andrée Dezső**
ELŐFIZETÉS:

Egy hóra postai kikézb. P. 3.—
 Három hóra postai kikézb. P. 8.70

Aki nem posta, hanem helyi árusító útján kívánja a lap kézbesítését, annak a kihordásért az árusító —60 fillért számít fel